

قیام سرداران خراسان به رهبری "شیخ حسن جوری" در نیشابور (737 ق)

مزمان با حکومت مغول و پس از قتل عام‌های وسیع چنگیز و هلاکو، مردی روحانی به نام شیخ خلیفه مازندرانی، درصد سازماندهی مردمی علیه مغولان برآمد.

مزمان با حکومت مغول و پس از قتل عام‌های وسیع چنگیز و هلاکو، مردی روحانی به نام شیخ خلیفه مازندرانی، درصد سازماندهی مردمی علیه مغولان برآمد. او در مسجد جامع سبزوار خانه کرده و در آن جا به وعظ و ارشاد پرداخت. رفته رفته، مردم به دورش گرد آمده و نسبت به اوضاع مسلمین آگاه گردیدند. روحانی نماهای درباری به واهمه افتاده و فتوا به قتل وی دادند. سرانجام سعید مغول دستور قتل او را صادر کرد و او را در مسجد، شهید کردند. شیخ حسن جوری شاگرد وی، راه شیخ خلیفه را دنبال کرد. او با اعلام بسیج عمومی، مردم مسلمان را سازماندهی کرده و مبارزه‌های مخفی را آغاز نمود. یک بار فریاد برآورد: حاکم مغول زانتان را می‌طلبید چه پاسخی می‌دهید؟ مردم گفتند: ما سربردار می‌نهییم و این ننگ را نمی‌پذیریم. و از این زمان بود که این قیام به سرداران مشهور شد. سرانجام برای نخستین بار، نهضتی در سراسر خراسان بر بنیاد تشیع علوی علیه استعمار خارجی و استبداد داخلی صورت گرفت و به پیروزی رسید.